

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.н Иванка Влаева
Югозападен университет „Неофит Рилски“
за дисертационен труд
за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“
по професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство
по научна специалност „Хореография“
на Йиши Лю
докторант в ЮЗУ „Неофит Рилски“
на тема „Съвременната хореография – рефлексия на китайската митология”
с научен ръководител проф. д.изк. Анелия Янева

Предоставените документи и научни трудове по процедурата за рецензиране и защита на ОНС „Доктор“ на Йиши Лю са достатъчни и пълни. Минималните национални наукометрични изисквания са изпълнени.

Докторантът Йиши Лю има значителен опит в областта на танцовото изкуство. Той завършва специализирано образование в художественото училище на университета Шенян Нормал (2013). След това продължава с бакалавърска степен по Модерна танцова хореография (2017) и с магистърска степен по Китайски етнически и фолклорни танцови изпълнения (2021) в Музикалната консерватория в Шенян. По-късно получава магистърска степен в АМТИИ Пловдив. От 2022 е редовен докторант по „Хореография“ в ЮЗУ „Неофит Рилски“. Професионалният му опит е свързан със създаване на различни хореографски произведения.

Дисертационната тема е актуална. Тя представя важна изпълнителска тематика. Дисертацията е форматирана в 219 страници. Текстът се състои от увод, три глави, заключение и библиография. Използвани са 28 литературни източника и 1 видеоспектакъл.

В увода се изяснява необходимостта от изследване на избраната тематика – китайски митове и легенди, които се представят в съвременни танцови представления, както и тяхната съвременна рецепция. Обектът и предметът на изследване са формулирани ясно. Изследователската цел и задачи са определени точно.

Първа глава „Влияние на китайските традиционни културни истории върху танцовото изкуство“ е въвеждаща за дисертацията. Тя представя и сравнява китайски митове и легенди в исторически контекст от гледна точка на разбирането за тях. Очертават се различни видове ритуални танци и тематика, свързана с посвещение, осигуряване на просперитет, с идеята за жертвоготовност в отделни исторически периоди и социално-културни слоеве. Вниманието се насочва към характерни китайски легенди и приказни сюжети, които са база за много съвременни музикални, танцови и визуални творби.

Втора глава се фокусира върху ярко произведение – „Танцовата драма „Ли Бай“, която представя важна тенденция в съвременното изкуство на Китай. Танцовата драма се анализира цялостно от общото към частното. Тази глава е основна и най-ценна за дисертацията. База за наблюдение и анализи е впечатляващ спектакъл на Китайски национален оперен и танцово-драматичен театър (2017), финансиран от Националния фонд за изкуства в Китай. В него по специфичен начин се синтезират музикално-драматични и танцови елементи от китайската и от европейската традиции. Той е създаден върху поезия и епизоди от живота на известния поет на династия Тан – Ли Бай. Анализираният модел на спектакъл е важен, защото потвърждава тенденция в съвременното китайско изкуство – създаване на произведения, вдъхновени от поезия, изображения, исторически артефакти и характерен синтез на китайско и европейско изкуство. Част от систематизациите са илюстрирани с таблици, но за съжаление не всички са преведени от китайски език.

В трета глава - „Образователна система на китайския танц“ се очертават структурата и процесите на обучение на съвременните танцьори в Китай. В нея се анализират методите на преподаване, системата от учебни институции, учебни материали. Жалко е, че не са посочени конкретни заглавия от използваната учебна литература. Също така се анализират и посочват съществуващи проблеми и предизвикателства за танцовото обучение. Правят се сравнения между китайски и евро-американски образователни традиции.

Ценна е гледната точка на докторанта за техни преимущества и недостатъци, както и за възможности за подобряване на танцовото образование в Китай.

В заключението се обобщават важни изводи. Приложенията са разсредоточени в отделните глави и допълват текста. Авторефератът представя дисертацията цялостно. Има три публикации по дисертационната тема.

Дисертантът формулира няколко основни приноса. Особено ценен е цялостният анализ на танцовата драма „Ли Бай“, който е с практическо приложение. Представят се китайски танцови традиции, които се използват за съвременни интерпретации. Систематизират се традиционни китайски легенди и истории с широко приложение в съвременната хореография. Анализира се образователната система за обучение по танци в Китай, сравнява се с други от Европа и САЩ и се очертават начини за нейното усъвършенстване. Представят се нови хореографски подходи в танцовия театър на Китай.

Дисертацията поставя важни проблеми за адекватен и съответстващ превод на информация за специфични китайски традиции и исторически периоди, за транслитерация и за превод на локална терминология, имена, заглавия на творби. За съжаление в части от дисертационния текст българският превод е лош, неточен, неясен, с ненужни повторения. Необходима е прецизност при превода, за да се покажат добре качествата на изследването. В България има много добра школа на изтоковеди. Техни преводи и изследвания дават голяма част от използваната китайска историческа и изкуствоведска лексика на български. Препоръчвам този професионален опит да се използва.

Дисертацията показва познаване на изследваната тема и решава поставените цел и задачи. Тя отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ и минималните национални наукометрични изисквания. Като отчитам положителните качества и приноси на дисертационния труд, предлагам на уважаемото Научно жури да присъди на Йиши Лю ОНС „Доктор“ в професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство.

OPINION
by Prof. Dr. Ivanka Vlaeva
Southwestern University "Neofit Rilski"
on dissertation work
on awarding the educational and scientific degree "Doctor"
in professional field 8.3. Musical and Dance Art
in scientific specialty "Choreography"
to Yishi Liu
doctoral student at Southwest University "Neofit Rilski"
on the topic "Contemporary Choreography - Reflection of Chinese Mythology"
with scientific supervisor Prof. Dr. Anelia Yaneva

The documents and scientific works provided in the procedure for reviewing and defending the ONS "Doctor" of Yishi Liu are sufficient and complete. The minimum national scientometric requirements have been met.

The doctoral student Yishi Liu has significant experience in the field of dance art. He graduated from specialized education at the art school of Shenyang Normal University (2013). He then continued with a bachelor's degree in Modern Dance Choreography (2017) and a master's degree in Chinese Ethnic and Folk Dance Performances (2021) at the Shenyang Conservatory of Music. Later, he received a master's degree at the Plovdiv Academy of Music and Dramatic Arts. Since 2022, he has been a full-time doctoral student in "Choreography" at the Southwestern University "Neofit Rilski". His professional experience is related to the creation of various choreographic works.

The dissertation topic is topical. It presents an important performing theme. The dissertation is formatted in 219 pages. The text consists of an introduction, three chapters, a conclusion and a bibliography. 28 literary sources and 1 video performance were used.

The introduction clarifies the need to study the chosen topic - Chinese myths and legends, which are presented in contemporary dance performances, as well as their contemporary reception. The object and subject of the study are clearly formulated. The research goal and objectives are precisely defined.

The first chapter, "The Influence of Chinese Traditional Cultural Histories on Dance Art," is an introductory chapter to the dissertation. It presents and compares Chinese myths and legends in a historical context from the perspective of understanding them. It outlines various types of ritual dances and themes related to initiation, ensuring prosperity, and the idea of

sacrifice in different historical periods and socio-cultural layers. Attention is drawn to characteristic Chinese legends and fairy-tale plots, which are the basis for many contemporary musical, dance, and visual works.

The second chapter focuses on a striking work – “The Dance Drama “Li Bai,” which represents an important trend in contemporary Chinese art. The dance drama is analyzed comprehensively from the general to the particular. This chapter is the main and most valuable for the dissertation. The basis for observation and analysis is an impressive performance by the Chinese National Opera and Dance Drama Theater (2017), funded by the National Arts Foundation of China. It synthesizes musical-dramatic and dance elements from Chinese and European traditions in a specific way. It is based on poetry and episodes from the life of the famous poet of the Tang Dynasty - Li Bai. The analyzed model of the performance is important because it confirms a trend in contemporary Chinese art - the creation of works inspired by poetry, images, historical artifacts and a characteristic synthesis of Chinese and European art. Some of the systematizations are illustrated with tables, but unfortunately not all of them are translated from Chinese. The third chapter - "Educational System of Chinese Dance" outlines the structure and processes of training contemporary dancers in China. It analyzes teaching methods, the system of educational institutions, and teaching materials. It is a pity that specific titles of the educational literature used are not indicated. It also analyzes and indicates existing problems and challenges for dance training. Comparisons are made between Chinese and Euro-American educational traditions. The doctoral student's point of view on their advantages and disadvantages, as well as on opportunities for improving dance education in China, is valuable.

The conclusion summarizes important conclusions. The appendices are scattered throughout the individual chapters and complement the text. The abstract presents the dissertation as a whole. There are three publications on the dissertation topic.

The dissertation formulates several main contributions. The comprehensive analysis of the dance drama "Li Bai", which has practical application, is especially valuable. Chinese dance traditions are presented, which are used for modern interpretations. Traditional Chinese legends and stories with wide application in modern choreography are systematized. The educational system for dance training in China is analyzed, compared with others in Europe and the USA, and ways for its improvement are outlined. New choreographic approaches in the dance theater of China are presented.

The dissertation poses important problems for adequate and consistent translation of information about specific Chinese traditions and historical periods, for transliteration and for translation of local terminology, names, titles of works. Unfortunately, in parts of the

dissertation text, the Bulgarian translation is poor, inaccurate, unclear, with unnecessary repetitions. Precision in translation is necessary in order to properly demonstrate the qualities of the research. There is a very good school of orientalists in Bulgaria. Their translations and research provide a large part of the used Chinese historical and art history vocabulary in Bulgarian. I recommend that this professional experience be used.

The dissertation demonstrates knowledge of the research topic and solves the set goals and tasks. It meets the requirements of the ZRASRB and PPZRASRB and the minimum national scientometric requirements. Taking into account the positive qualities and contributions of the dissertation work, I propose to the esteemed Scientific Jury to award Yishi Liu the ONS "Doctor" in the professional field 8.3. Music and Dance Art.

Sofia, January 18, 2025

Prof. Dr. Ivanka Vlaeva